

Aage Frandsen (SF):

Når man hører ordførerne fra Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti, så er der i hvert fald et, som er fælles, nemlig at de begge er glade for, at der er lavet et bredt forlig.

Men det var karakteristisk, at ordførerne havde forskellige ting at lægge vægt på. Det er ikke overraskende. Det er ikke overraskende, at hr. Kirkegaard lægger stor vægt på, at der med dette er sikret ikke kun en bevarelse af mesterlæreprincippet, men det er også indført inden for alle områder, hvor det ikke har været hidtil. Det var ikke det, hr. Klaus Hækkerup fra Socialdemokratiet lagde vægt på. Næh, det var andre sider af det. Så derfor er det jo nok et spørgsmål, om begge parter er så glade for forliget, som de giver udtryk for.

Hvis man ser tilbage på forhistorien om, hvad der er sagt om de forskellige ideer om ændring af erhvervsuddannelsen, er det karakteristisk, at de ideer, der lå bag Nordskov Nielsenbetænkningen, ikke er tilgodeset, og det, der lå deri, var endda et kompromis mellem de forskellige organisationer. I den forbindelse udtrykte LO, FTF og DTL i en fælles betænkning, at man ønskede mesterlærens afskaffelse. Det var LO's synspunkt, det var FTF's synspunkt, det var DTL's synspunkt. Man ønskede den afskaffet med henblik på at få et enstrengt uddannelsessystem på baggrund af de intentioner, der ligger – nu efterhånden snart lå – i efg-uddannelserne.

Af hensyn til kompromiset sagde man, at det er vigtigt at nå frem til et eller andet i enighed, men så understregede man samtidig, at det er vigtigt, at efg-uddannelsen, som nu i fremtiden hedder skolevejen, er, som man kaldte det, kongevejen, og at mesterlæren kun skulle være bivejen. Så fine ord blev brugt som »kongevej« og »bivej« og ikke kun »hovedvej« og »bivej«.

Med det forlig, der er indgået, må man regne med, at det bliver mesterlærens afløser, praktikvejen, som bliver kongevejen, og at skolevejen, efg-uddannelsens afløser, bliver bivejen. Og hvorfor nu det? Ja, det bliver det af flere grunde.

For det første skal alle områder i fremtiden have praktikplads. Det skal der være alle steder. Altså er der en tilskyndelse til, at områder i fremtiden også vil have praktikvej, hvor det ikke hidtil har været tilfældet.

For det andet er der jo mulighed for, at man kan lade være med at have skolevejen. Og vi ved, at der inden for nogle områder, f.eks. serviceområdet, vil være en forskydning i retning af, at flere i fremtiden vil vælge praktikvejen, altså mesterlæren, frem for skolevejen. Her spiller de to gamle, ulige forhold på de to områder ind, nemlig at unge, der vælger skolevejen, ikke får løn det første år, men det gør de andre, og at unge, der vælger skolevejen, ikke er sikret praktikplads.

Der er nogle gode hensigter, som vi kan støtte, i det, forligspartierne er nået frem til i ændringsforslaget, men hensigter er ikke nok i dette tilfælde. Vi har talt om hensigter om at sikre praktikplads i masser af år, og alligevel var der 16 pct. af de unge, der sluttede i sommer, som i december måned ikke havde fået praktikplads. Så hensigter gør det ikke alene.

Vi betragter det, der sker nu, som en klar forskydning i forhold til den tendens, som man ellers var enig om igennem halvferdserne, nemlig at man skulle flytte vægten fra mesterlære over til efg-uddannelse. Nu sker der en flytning den anden vej, og man har da også set udtalelser fra ministerens side i retning af, at det er det, man forventer.

Så er der spørgsmålet, om Socialdemokratiet – og det er først og fremmest Socialdemokratiet, der som forligspartner er interessant i denne forbindelse i forhold til regeringen – da ikke har fået noget. Jo, det har de da. Der er tale om forbedringer. Det er også derfor, vi støtter en række af de ændringsforslag, som forligspartierne er enige om, og det er f.eks. alle de nævnte hensigtserklæringer. Det er da bedre med en hensigtserklæring end ingenting, men vi synes, at man skulle være gået hårdere til værks end at nøjes med hensigtserklæringer.

Noget andet er, at det godt kan lade sig gøre at opbygge en uddannelse nu, som minder meget om den hidtidige efg-uddannelse, men det er ikke det samme, for i de fagområder, hvor man hidtil har kunnet vente 1 år med at vælge fag, skal man nu gøre det efter ½ års forløb, så basisåret, som hr. Klaus Hækkerup omtalte så smukt, er ikke sikret helt på linie med, hvad det har været hidtil. Der er en mulighed for, at visse fagområder kan få noget, som minder om det, det indrømmer vi, men alle de andre områder, hvor man må forvente og frygte, at der vil ske en forskydning over til mesterlæren, er i hvert fald udtryk for en klar forringelse.